

K-Means Kumeleme Metodu

Yapay Ogrenim (Machine Learning) alanında önemli algoritmalarından biri k-means metodu. K-means kumelemesi için kaç tane kumenin olması gerektiği bastan tanımlanır (yani k parametresi), algoritma bunu kendisi bulmaz.

Metotun geri kalanı basittir - bir dongu (iteration) içinde her basamakta:

- 1) Her nokta için, eldeki kume merkezleri teker teker kontrol edilir ve o nokta en yakın olan kumeye atanır
- 2) Atamalar tamamlandıktan sonra her kume içinde hangi noktaların olduğu bilindiği için her kumedeki noktaların ortalaması alınarak yeni kume merkezi hesaplanır. Eski merkez hesapları atılır.
- 3) Basa donulur

Dongu tekrar ilk adima döndüğünde, bu sefer yeni kume merkezlerini kullanılarak, aynı adımlar tekrar yapılacaktır.

Fakat bir problem yok mu? Daha birinci dongu başlamadan kume merkezlerinin nerede olduğunu nereden bileceğiz? Burada bir tavuk-yumurta problemi var, kume merkezleri olmadan noktaları atayamayız, atama olmadan kume merkezlerini hesaplayamayız.

Bu probleme pratik bir çözüm ilk basta kume merkezlerini tahmin etmektir. Yani merkezleri rasgele bir şekilde hesaplamak. Pratikte bu yöntem çok iyi işliyor. Tabii bu rasgelelik yüzünden K-means'ın doğru sonuca yaklaşması (convergence) garanti değildir, ama gerçek dünya uygulamalarında çoğunlukla kullanışlı kümeler bulunur. Bu potansiyel problemlerden kaçınmak için k-means pek çok kez işletilebilir (her seferinde yeni rasgele başlangıçlarla yani) ve aynı sonuca ulaşılıp ulaşılmadığı kontrol edilebilir.

Pek en iyi k nasıl bulunur? Burada da yapay öğrenim literatüründe pek çok yaklaşım vardır [1], veriyi pek çok parçaya bölüp, farklı k kume sayısı için kumeleme yapmak ve çapraz sağlama (cross-validation) kullanmak, vs.

K-Means EM algoritmasının bir türü olarak kabul edilebilir, EM kümeleri bir Gaussian (ya da Gaussian karışımı) gibi görür, ve her basamakta bu dağılımların merkezini, hem de kovaryansını hesaplar. Yani kumenin “şekli” de EM tarafından saptanır. Ayrıca EM her noktanın tüm kümelere olan üyeliklerini “hafif (soft)” olarak hesaplar (bir olasılık ölçütü üzerinden), fakat K-Means için bu atama nihai (hard membership). Nokta ya bir kumeye aittir, ya da değildir.

EM'in belli şartlarda yaklaşıksallığı için matematiksel ispat var. K-Means akıllı tahmin yaparak (heuristic) çalışan bir algoritma olarak biliniyor. Sonuca yaklaşması bu sebeple garanti değildir, ama daha önce belirttiğimiz gibi pratikte faydalıdır. Bir sürü alternatif kumeleme yöntemi olmasına rağmen hala K-Means'den vazgeçilemiyor! Burada bir etken de K-Means'in çok rahat paralelize edilebilmesi. Bu konu başka bir yazıda işlenecek.

Örnek test verisi altta

```

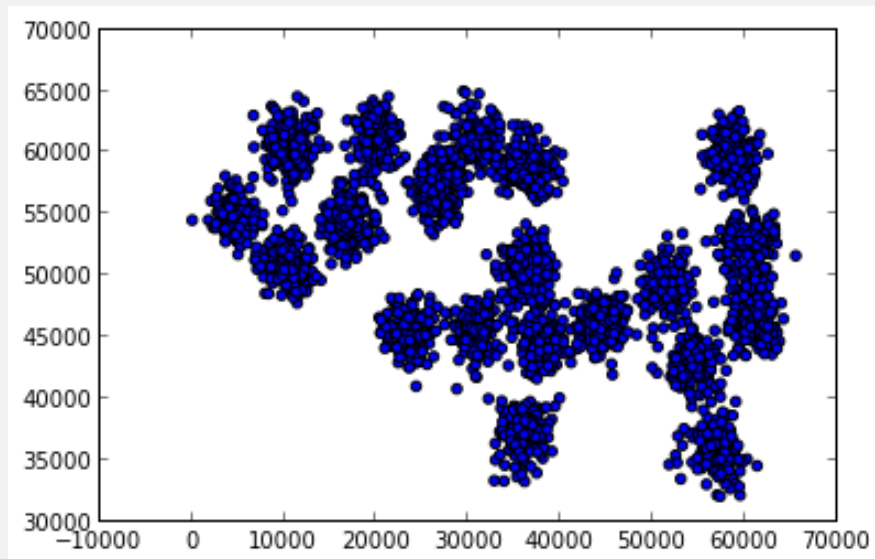
from pandas import *
data = read_csv("synthetic.txt",names=['a','b'],sep=" ")
print data.shape
data = np.array(data)

```

```
(3000, 2)
```

```
scatter(data[:,0],data[:,1])
```

```
<matplotlib.collections.PathCollection at 0xa371b8c>
```



```

def find_nearest(X,mu):
    nexamples = X.shape[0]
    k = mu.shape[0]

    Xmu = dot(X,mu.T)
    xx = sum(X*X,axis=1)
    mm = sum(mu*mu, axis=1)

    cl = empty(nexamples,dtype=int)
    dists = inf * ones(nexamples)
    for i in range(k):
        new_dist = - 2*Xmu[:,i] + mm[i]
        change = new_dist < dists
        if sum(change)>0:
            cl[change] = [i for j in range(sum(change))]
            dists[change] = new_dist[change]
    return cl

def kmeans(X, k=5, niter=100):

```

```

nexamples,nfeatures = X.shape

# initialize with a random clustering
random.seed(1) # seed random number generator for reproducibility
cl = random_integers(0,k,nexamples)
cl_old = cl

# allocate means
mu = np.empty((k,nfeatures))

it = 0
while True:
    # compute means
    for i in range(k):
        mu[i,:] = np.mean(X[cl==i,:],axis=0)

    # assign examples to clusters
    cl = find_nearest(X, mu)

    # compute difference in assignments
    nchanges = sum(cl != cl_old)
    print 'it: %d, num. changes: %d' % (it, nchanges)
    if nchanges == 0 or it == niter:
        break

    cl_old = cl
    it += 1
return cl, mu

```

```
c = kmeans(data)
```

```

it: 0, num. changes: 2490
it: 1, num. changes: 561
it: 2, num. changes: 277
it: 3, num. changes: 142
it: 4, num. changes: 50
it: 5, num. changes: 32
it: 6, num. changes: 35
it: 7, num. changes: 33
it: 8, num. changes: 24
it: 9, num. changes: 13
it: 10, num. changes: 6
it: 11, num. changes: 2

it: 12, num. changes: 0

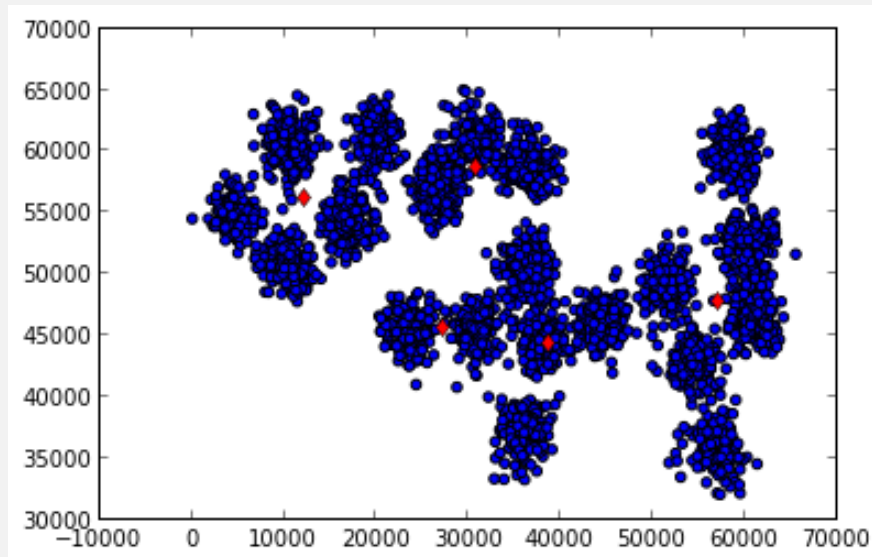
```

```
c
```

```
(array([4, 4, 4, ..., 1, 1, 1]),
 array([[ 31006.2193159 ,  58653.75251509],
        [ 12247.38927098,  56210.74828061],
        [ 38859.46193772,  44285.88408304],
        [ 27194.63636364,  45613.61279461],
        [ 57107.29855716,  47792.74694784]]))
```

Ustteki sonucun icinde iki ana vektor var, bu vektorlerden birincisi icinde 4,1, gibi sayilar goruluyor, bu sayilar her noktaya tekabul eden kume atamalari. Ikinci vektor icinde iki boyutlu k tane vektor var, bu vektorler de her kumenin merkez noktasi. Merkez noktalarini ham veri uzerinde grafiklersek (kirmizi noktalar)

```
scatter(data[:,0],data[:,1])
plt.hold(True)
for x in c[1]: plot(x[0],x[1], 'rd')
```


Goruldugu gibi 5 tane kume icin ustteki merkezler bulundu. Fena degil. Eger 10 dersek

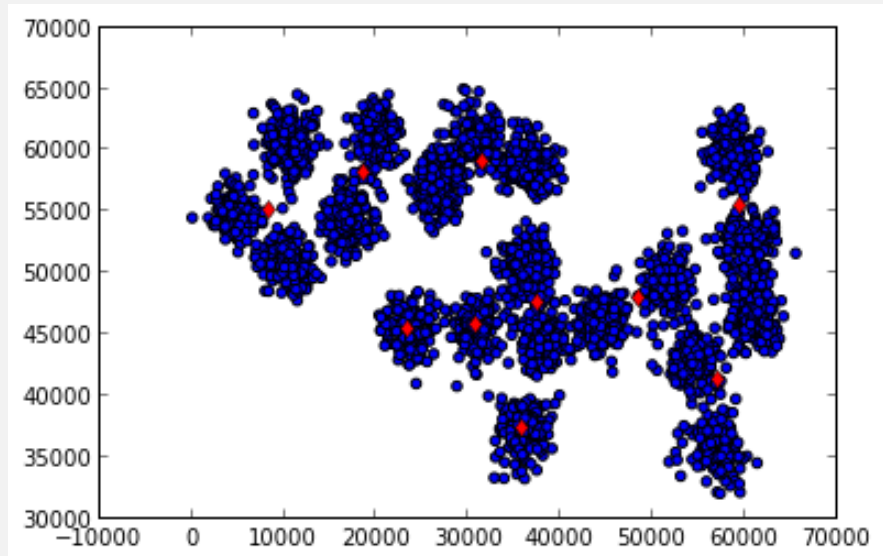
```
c = kmeans(data,k=10)
scatter(data[:,0],data[:,1])
plt.hold(True)
for x in c[1]: plot(x[0],x[1], 'rd')
```

```
it: 0, num. changes: 2683
it: 1, num. changes: 706
it: 2, num. changes: 648
it: 3, num. changes: 262
it: 4, num. changes: 152
```

```
it: 5, num. changes: 133
it: 6, num. changes: 132
it: 7, num. changes: 118
it: 8, num. changes: 90

it: 9, num. changes: 71
it: 10, num. changes: 40
it: 11, num. changes: 20
it: 12, num. changes: 12
it: 13, num. changes: 15
it: 14, num. changes: 11
it: 15, num. changes: 10
it: 16, num. changes: 9
it: 17, num. changes: 7

it: 18, num. changes: 6
it: 19, num. changes: 4
it: 20, num. changes: 6
it: 21, num. changes: 4
it: 22, num. changes: 0
```


Bazi ek notlar

[1] http://en.wikipedia.org/wiki/Determining_the_number_of_clusters_in_a_data_set

[2] nbviewer.ipython.org/url/cbcb.umd.edu/~hcorrada/PML/src/kmeans.ipynb